

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: تاریخ ۳ (تخصصی رشته)		رشته: علوم و معارف اسلامی
دوازدهم	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۱۰/۰۵	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه
ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح		
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلبان آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگران داخل و خارج کشور دی ماه ۱۴۰۳		
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

۱	الف- غلط - به خط کهن مصری درست است. ب- صحیح ج- غلط - پس از تسلط مغولان بر ایران به دست هولاکوخان نوه چنگیز خان تشکیل شد. (هر مورد ۰/۲۵ نمره)	درس ۱ ص ۲ درس ۱ ص ۱۳ درس ۴ ص ۴۰
۲	الف- ۳ یا دکتر محمد مصدق. ب- ۴ یا سرلشکر فضل‌الله زاهدی. ج- ۲ یا سپهبد حاجعلی رزم‌آرا. (هر مورد ۰/۲۵ نمره)	درس ۱۱ ص درس ۱۱ ص ۱۴۹ درس ۱۱ ص ۱۴۵
۳	الف- هویت ملی ب- مسجد سلیمان (هر مورد ۰/۲۵ نمره)	درس ۴ ص ۵۰ درس ۱۱ ص ۱۴۲
۴	الف- گسترش مرزها و تسلط بر برخی کشورها و سرزمین‌های اروپای شرقی ب- ۲) روسیه و آلمان (هر مورد ۰/۲۵ نمره)	درس ۱۰ ص ۱۳۲ درس ۱۰ ص ۱۳۷
۵	الف- امپراتوری عثمانی ب- عملیات مروارید (هر مورد ۰/۲۵ نمره)	درس ۱۴ ص ۱۷۰ درس ۱۴ ص ۱۷۳
۶	الف- کریم‌خان، برخلاف سنت معمول، از پذیرفتن عنوان شاه امتناع کرد و خود را وکیل مردم ایران (وکیل‌الرعیایا) خواند. ب- پس از به توپ بستن مجلس اول توسط محمدعلی شاه قاجار در سال ۱۲۷۷. این دوره که یک سال به طول انجامید بار دیگر استبداد به جای مشروطیت حاکم شد. از این رو آن را دوره استبداد صغیر نامیده‌اند. (کلید واژه: به توپ بستن مجلس توسط محمد علی شاه - دوره یک‌ساله پس از به توپ بستن مجلس) (هر مورد یک نمره)	درس ۶ ص ۷۳ درس ۸ ص ۱۱۵
۷	الف- ۱- منبع شناخت و تفکر ۲- بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده ۳- تقویت حس میهن دوستی و هویت ملی. (ذکر دو مورد کافی است) (۰/۵ نمره) ب- صلح ناپایدار - ناخشنودی از قراردادهای صلح ورسای - ضعف جامعه ملل - بحران اقتصادی - ظهور حکومت‌های خودکامه تک‌حزبی و نظامی‌گرا. (ذکر دو مورد کافی است) (۰/۵ نمره) ج- تورم- بیکاری - اعتصاب و ناآرامی‌های کارگری. (ذکر دو مورد کافی است) (۰/۵ نمره) د - کمیته انقلاب اسلامی - سپاه پاسداران انقلاب اسلامی - کمیته امداد امام خمینی - جهاد سازندگی - نهضت سوادآموزی - بنیاد شهید - بنیاد مسکن انقلاب اسلامی - بسیج مستضعفان - دادگاه‌ها و دادرهای انقلاب اسلامی. (ذکر دو مورد کافی است) (۰/۵ نمره) ه - ۱- حضور در خط مقدم جبهه در سال‌های اول جنگ؛ ۲- تشویق برادران، همسران و فرزندان خویش برای حضور در جبهه؛ ۳- تهیه و آماده‌سازی خوراک و پوشاک رزمندگان؛ ۴- پرستاری از رزمندگان مجروح در بیمارستان‌ها؛ و- پاسداری از حریم خانواده در غیاب همسران رزمنده (ذکر دو مورد کافی است) (۰/۵ نمره)	درس ۱ صص ۶-۷ درس ۱۰ ص ۱۳۱ درس ۱۰ ص ۱۳۳ درس ۱۳ ص ۱۶۳ درس ۱۴ ص ۱۷۸

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: تاریخ ۳ (تخصصی رشته)		رشته: علوم و معارف اسلامی
دوازدهم	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۱۰/۰۵	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه
ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح		
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلبان آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگران داخل و خارج کشور دی ماه ۱۴۰۳		
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

۸	<p>الف- در عصر سلجوقی، دیوان وزارت که در رأس آن وزیر قرار داشت به شکوهمندی بی‌نظیری رسید. همه دیوان‌های سلجوقی زیر نظر وزیر کار می‌کردند. نظام اداری دوره خوارزمشاهی، تداوم نظام اداری سلجوقی بود. با این تفاوت که اختیارات برخی دیوان‌ها نسبت به دوره سلجوقی کم شد، برخی دیگر تغییر نام یافت و برخی دیوان‌های جدید نیز تشکیل گردید. (ذکر چهار مورد کافی است) (هر مورد ۰/۲۵ نمره)</p> <p>(کلید واژه: در صورت اشاره به شکوهمندی دیوان وزارت در عهد سلجوقی- تداوم نظام اداری سلجوقیان در دوره خوارزمشاهی. نمره کامل لحاظ شود)</p> <p>ب- آلمان از یک سو با هدف مقابله با تهدیدهای خارجی به ویژه خطر حمله فرانسه و از سوی دیگر برای پیشبرد سیاست‌های توسعه طلبانه خود در اروپا و فراسوی دریاها یا برخی از کشورها پیمان اتحاد سیاسی و نظامی منعقد کرد. (ذکر یک مورد کافی است هر مورد ۰/۵ نمره)</p> <p>در مقابل، فرانسه برای خروج از انزوای سیاسی و پایان دادن به برتری جویی آلمان، (۰/۵) نخست با روسیه و سپس با انگلستان پیمان‌های جداگانه ای منعقد کرد. (ذکر یک مورد کافی است هر مورد ۰/۵ نمره)</p> <p>درس ۳ صص ۳۲-۳۳</p>	۲
۹	<p>الف- مناسبات سیاسی و اقتصادی ایران با جهان خارج در دوران افشاریه و زندیه به علت درگیری‌های داخلی (۰/۲۵) و بی‌ثباتی سیاسی (۰/۲۵) نسبت به عصر صفوی کاهش چشمگیری یافت.</p> <p>ب- ناصرالدین شاه اگرچه ضرورت نوگرایی و جبران عقب‌ماندگی کشور را درک کرده بود، از نتایج سیاسی آن، که کاهش قدرت و اختیارات نامحدود شاه بود، به شدت وحشت داشت. (۰/۵) برای مثال، او مدرسه دارالفنون را نماد ترقی قلمداد می‌کرد و علاقه فراوانی به انتشار کتاب و روزنامه داشت اما در عین حال، از نشر اندیشه سیاسی جدید و ترویج افکار مشروطه‌طلبی و جمهوری خواهی در ایران سخت بیمناک بود. (۰/۵) (کلید واژه: اشاره به ترس نتایج اصلاحات یا ترس از نشر افکار یا اندیشه‌های جدید. نمره کامل داده شود)</p> <p>درس ۷ صص ۸۶</p>	۱/۵
۱۰	<p>الف- از طریق آگاهی بخشی عمومی.</p> <p>ب- به دلیل استبداد در حکومت قاجار و نبود آزادی بیان.</p> <p>(هر مورد ۰/۵ نمره)</p>	۱
۱۱	<p>از دیدگاه حضرت امام، این تصویب‌نامه موجب تضعیف اسلام (۰/۵) و افزایش حضور بهائیان در حکومت می‌شد. (۰/۵)</p> <p>صص ۱۵۳</p> <p>درس ۱۲</p>	۱
۱۲	<p>شیخ فضل‌الله نوری به دلیل اعمال نفوذ غرب‌گرایان در نهضت مشروطه (۰/۵) و انحراف آن از مسیر اسلامی و ملی اولیه از صف طرفداران مشروطه جدا شد. (۰/۵)</p> <p>درس ۸ صص ۱۱۲</p>	۱
۱۳	<p>زیرا علاوه بر خرابی‌های حاصل از جنگ، مستعمراتش را از دست داده (۰/۵) و محکوم به پرداخت غرامت‌های سنگین شده بود. (۰/۵)</p> <p>درس ۱۰ صص ۱۳۲</p>	۱

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: تاریخ ۳ (تخصصی رشته)		رشته: علوم و معارف اسلامی
دوازدهم	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۱۰/۰۵	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه
ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح		
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلبان آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگران داخل و خارج کشور دی ماه ۱۴۰۳		
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

۱۴	<p>۱- انگلیسی‌ها از انتشار اندیشه‌های انقلابی کمونیست‌های روسیه در ایران و به‌خطر افتادن منافعشان بیم داشتند.</p> <p>۲- بعد از اکتشاف نفت و پی بردن به اهمیت آن در مبادلات جهانی، انگلستان سرمایه‌گذاری و طمع‌ورزی وسیعی در بخش‌های جنوبی کشورمان انجام داده بود.</p> <p>۳- ایران در مسیر ارتباطی هندوستان و اروپا قرار داشت و انگلستان می‌توانست با هزینه کمتری بین این دو منطقه کالا جابه‌جا کند.</p> <p>۴- بعد از انقلاب صنعتی، کشورهای اروپایی به تولید انبوه کالا دست زدند و ایران همواره یکی از بازارهای مورد توجه انگلستان بود. با رشد صنایع محصولات جدیدتری عرضه می‌شد که برای استفاده از آن‌ها احتیاج به زیرساخت‌های مناسب بود.</p> <p>۵- قیام‌های مستقل مردمی (مانند قیام میرزا کوچک‌خان و قیام شیخ محمد خیابانی) و ترس از پیروز شدن انقلابیون از نگرانی‌های نیروهای انگلیسی در ایران بود.</p> <p>۶- هزینه‌هایی که انگلستان برای حضور نیروهایش در ایران و نقاط دیگر جهان متحمل می‌شد بسیار بالا بود و ترجیح می‌داد از نظامیان دست‌نشانده با هزینه کمتر استفاده کند.</p> <p>۷- انگلستان برای تغییرات موردنظرش نمی‌توانست روی حکومت قاجار حساب کند، چون بی‌کفایتی و فساد آن‌ها به‌حدی باعث نفرت مردم از آن‌ها شده بود که هیچ‌گونه همراهی با این سلسله نمی‌کردند.</p> <p>۸- بی‌نتیجه ماندن قرارداد ۱۹۱۹ این نکته را به انگلیسی‌ها یادآور شد که آگاهی مردم به‌خصوص بعد از اجرای مشروطه بالا رفته و نمی‌تواند مانند هندوستان، ایران را به خاک بریتانیا اضافه کند. در نتیجه مأموران انگلستان در ایران تصمیم گرفتند تا شخص مورد اعتماد خود را به حکومت رسانند تا از طریق او بتوانند به‌صورت غیرمستقیم اهداف خود را در ایران پیاده کنند. (ذکر دو مورد کافی است) (هر مورد ۰/۵ نمره)</p> <p>درس ۹ ص ۱۲۷</p>	۱
۱۵	<p>این قرارداد علاوه بر نادیده گرفتن حقوق مادی مردم ایران - حاکمیت ملی و استقلال کشور را به نوعی نقض می‌کرد - و به تسلط بیگانگان بر منابع و صنعت نفت مشروعیت می‌بخشید. (ذکر دو مورد کافی است) (هر مورد ۰/۵ نمره)</p> <p>درس ۱۱ ص ۱۴۴</p>	۱
۱۶	<p>این تظاهرات عظیم، دولت آمریکا را به این نتیجه رساند که روی کار آوردن دولت نظامی از بهاری نتیجه‌ای نداشته است - به‌علاوه، مردم ایران متحد و در اطاعت از رهبر خود مصمم و جدی هستند - و بالاخره اینکه آمریکا برای حفظ منافع خود در ایران باید به فکر مهره دیگری غیر از محمدرضا شاه باشد. (دو مورد کافی است) (هر مورد ۰/۵ نمره)</p> <p>درس ۱۲ ص ۱۵۹</p>	۱
۱۷	<p>با بروز پاره‌ای از اختلاف‌ها میان مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان مشکلاتی در اداره کشور به وجود آمد. (۰/۵) از اینرو، به فرمان حضرت امام (ره) مجمع تشخیص مصلحت، تشکیل شد تا به اختلافات میان مجلس و شورای نگهبان رسیدگی کند. (۰/۵)</p> <p>درس ۱۳ ص ۱۶۷</p>	۱
۱۸	<p>از یک سو موفقیت‌های نظامی رزمندگان ایرانی ادامه یافت (۰/۵) و از سوی دیگر، حامیان خارجی صدام برای جلوگیری از سقوط رژیم بعثی عراق، انواع تجهیزات نظامی پیشرفته از قبیل: هواپیماهای جنگی، موشک‌های دوربرد و سلاح‌های میکروبی و شیمیایی را در اختیار این رژیم گذاشتند. (۰/۵) (کلید واژه: اشاره به موفقیت‌های رزمندگان اسلام و کمک دیگر کشورها به صدام نمره کامل داده شود)</p> <p>درس ۱۴ ص ۱۷۴</p>	۱
۲۰	<p>جمع نمره</p> <p>«پاینده و پیروز باشید.»</p>	